

**Земельні відносини в Україні та зарубіжних країнах :
анотований бібліографічний список**

2023. – Вип. 10. – 13 с.

<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>

1. **Актуальні питання судової експертизи та криміналістики** : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди ювілеїв видатних учених: 95-річчя від дня народж. Л. Ю. Ароцкера ("Ароцкерівські читання") і 105-річчя від дня народж. М. В. Салтевського, Харків, 19 трав. 2023 р. / М-во юстиції України, ННЦ «Ін-т суд. експертиз ім. М. С. Бокаріуса» ; [редкол. : О. М. Ключев (голова) та ін.]. – Харків : ННЦ «ІСЕ ім. М. С. Бокаріуса», 2023. – 359 с. : іл., табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: B82022** *Зі змісту: Проблемні питання судової експертизи землепорядкової документації в сучасних умовах планування використання земель / А. Штерндок. – С. 340-342.*

2. **.В Україні запрацює пілотний проект з проведення масової оцінки земель** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2023. – 17 жовт. – Електрон. дані. Вказано, що Кабінет Міністрів України (КМ України) ухвалив Постанову № 1078 «Деякі питання реалізації пілотного проекту щодо проведення масової оцінки земель». Документ розроблено Міністерством аграрної політики та продовольства України. Пілотний проект передбачає: створення геоінформаційної системи масової оцінки земель, інтегрованої з програмним забезпеченням Державного земельного кадастру; побудову математико-статистичної моделі масової оцінки земель; створення автоматизованої системи розрахунку та оновлення показників масової оцінки земель; розробку пропозицій щодо використання результатів масової оцінки земель для цілей оподаткування платою за землю. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/v-ukrayini-zapracyue-pilotniy-proekt-z-provedennya-masovoyi-ocinki-zemel.html>

3. **Вініченко І. І. Інноваційна стратегія повоєнного розвитку аграрного бізнесу України** [Електронний ресурс] / І. І. Вініченко, М. А. Полегенька Є. А. Кобець // Агросвіт. – 2023. – № 19. – С. 3-8. *Розглянуто ключові проблеми, з якими стикається агробізнес в умовах воєнного стану та нестабільної геополітичної ситуації, зокрема зниження родючості ґрунтів, дефіцит робочої сили, втрати врожаю та нестабільність ринків. Запропоновано застосування інноваційної стратегії розвитку агробізнесу, яка має включати ретельний аналіз внутрішніх ресурсів підприємств щодо впровадження нововведень, а також можливість залучення зовнішніх інновацій шляхом використання зовнішніх ідей з урахування інноваційної інфраструктури. Обґрунтовано необхідність залучення додаткового фінансування для забезпечення інноваційних перетворень у вигляді нових і нетрадиційних фінансових інструментів — інноваційних ваучерів, системи краудфандинг та технології блокчейн.*

Текст :

<https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/2199/2228>

4. **Гаврись М. «Зернова криза» у відносинах Польщі й України: аналіз без емоцій** [Електронний ресурс] / Микола Гаврись // Дзеркало тижня. – 2023. – 28 верес. — Електрон. дані. *Йдеться про «зерновий» конфлікт між Україною та Польщею, що наразі перебуває в стадії загострення і який розпочався понад рік тому після того, як із метою підтримати економіку України під час війни з 04.06.2022 Європейський Союз (ЄС) на рік скасував усі обмеження, у тому числі мита, збори, квоти та антидемпінгові заходи, на імпорту усіх українських товарів. Цього року скасування обмежень продовжили ще на рік до 05.06.2024. Це був дуже потужний дружній крок ЄС, який, утім, сподобався далеко не всім його членам. Зазначено, що Україна тоді зі свого боку зобов'язалася впровадити ліцензування експорту до Болгарії, Румунії, Словаччини, Угорщини і Польщі кукурудзи, ріпаку, соняшнику та пшениці, які й стали основними подразниками європейських ринків, причому механізм передбачає залучення до процесу урядів країн-*

імпортерів. Наголошено, що банкрутство польських фермерських господарств призвело б до економічної кризи і зростання рівня безробіття, чого польський уряд, очевидно, не бажає, особливо напередодні виборів до Сейму, і саме через це не просто має право, але і зобов'язаний захищати своїх фермерів і продовольчу безпеку країни. Наголошено, що Україна не може дозволити собі покладатися лише на добру волю інших держав, а тому зобов'язана всіляко підтримувати власне виробництво і реалізацію вітчизняної продукції на основі справедливих ринкових принципів. Польща є членом Світової організації торгівлі (СОТ) і ЄС, а отже, зобов'язана виконувати певні правила, і те, що вони інколи бувають не вигідними, не дає законних підстав цього не робити. Текст:

<https://zn.ua/ukr/macroeconomics/zernova-kryza-u-vidnosinakh-polshchi-j-ukrajini-analiz-bez-emotsij.html>

5. **Гадзало Я. М. Роль аграрної науки у вирішенні проблеми продовольчої безпеки держави в умовах воєнного стану** [Електронний ресурс] / Я. М. Гадзало // Наука та наукознавство. – 2023. – № 2. – С. 23-35. Висвітлено основні напрями діяльності Національної академії аграрних наук України (НААН) в умовах воєнного стану. Зазначено, що роботу наукових установ НААН спрямовано на вирішення актуальних проблем продовольчої безпеки держави в умовах воєнного стану. Наведено напрями наукового забезпечення досягнення продовольчої безпеки та конкретні приклади роботи вчених НААН у різних галузях аграрного сектора. Надано інформацію про допомогу Збройним силам України (ЗСУ) та територіальній обороні (ТО). Зазначено, що в умовах воєнного стану НААН продовжує співпрацювати із закордонними партнерами. Текст : https://sofs.org.ua/wp-content/uploads/2023/07/Nauka_ta_Naukoznastvo_2-2023-23-35.pdf

6. **Галунець Н. Роль аграрних підприємств у післявоєнній відбудові інфраструктури територіальних громад** [Електронний ресурс] / Н. Галунець, А. Камашев // Наук. перспективи. – 2023. – № 7. – С. 92-103. Охарактеризовано стан аграрного сектора України під час війни,

розглянуто основні зміни, яких він зазнав. Описано основні наслідки руйнування інфраструктури в Україні внаслідок воєнних дій. Зазначено, що необхідність її відновлення є невідкладним завданням, яке потрібно розпочати вирішувати негайно, навіть під час війни. Визначено, що оскільки аграрний сектор є одним із найбільш вагомих в Україні, то його підприємства відіграватимуть важливу роль у відбудові інфраструктури, зокрема у територіальних громадах. Текст :

<http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/5646/5678>

7. **Гук Л. Українське зерно: одна з можливих причин недружніх дій євросусідів — спроба отримати додаткові фінансові преференції** [Електронний ресурс] / Лариса Гук // Дзеркало тижня. – 2023. – 29 верес. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що попри рішення Європейської комісії від 15.09.2023 про дозвіл на експорт із України зерна пшениці, кукурудзи, соняшнику, ріпаку на всі ринки Європейського Союзу (ЄС), офіційному Києву довелося запропонувати ліцензування агроекспорту. А ще Україна подає позови до Світової організації торгівлі (СОТ) проти Польщі, Угорщини, Словаччини, бо прикордонні країни запроваджують односторонні заборони на українське зерно. Зазначено, що, ймовірно, одна з причин дій Польщі — спроба отримати додаткові фінансові преференції в межах нової Спільної сільськогосподарської політики (Common Agricultural Policy, CAP), яка почала діяти з січня 2023 р. Наголошено, що CAP та спільна політика ЄС у галузі сільського господарства — це багатомільярдні субсидії із загального бюджету ЄС.* Текст: <https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/ukrajinske-zerno-odna-z-mozhlivikh-prichin-nedruzhnikh-dij-jevrosusidiv-sproba-otrimati-dodatkovii-finansovi-preferentsiji-.html>

8. **Давиденко Є. Вивезти без зернового коридору: як українські виробники експортують зернові** [Електронний ресурс] / Євгенія Давиденко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2023. – 23 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що попри погрози з боку РФ, Україні вдалося організувати експорт зернових морськими тимчасовими маршрутами, які виходять з портів Великої Одеси*

й прямують до острова Зміїний, далі судна входять у територіальні води Румунії, потім Болгарії, Туреччини, і виходять до Босфору. Зазначено, що відновлення зернового коридору стало можливим завдяки нейтралізації Чорноморського флоту РФ, по якому Збройні Сили України (ЗСУ) завдають ударів. На думку фахівців, експорт морем через порти Великої Одеси потребує найменше затрат аграріїв на логістику, інші шляхи — дороговартісні. Текст: <https://focus.ua/uk/economics/600908-vivezti-bez-zernovogo-koridoru-yak-ukrajinski-virobniki-eksportuyut-zernovi>

9. **Діяльність сільськогосподарських підприємств України під час воєнного стану** [Електронний ресурс] / А. В. Світлична, Н. В. Дем'яненко, Р. О. Гаряга, О. Ю. Вишар, М. В. Мурлян // Агросвіт. – 2023. – № 19. – С.68-73. *Висвітлено діяльність сільськогосподарських підприємств України в умовах воєнного стану. Зазначено, що впродовж 2022 — 2023 рр. аграрний сектор України пройшов через суттєві зміни, а виробництво зерна, овочів і фруктів зменшилося. Аграрії втратили значні площі землі через окупацію та замінування, а також стали жертвами наслідків катастрофічного підриву Каховської гідроелектростанції. Війна суттєво ускладнила експорт продукції, що призвело до зниження доходів та ефективності діяльності аграрних підприємств загалом. Зроблено висновок, що, незважаючи на серйозні труднощі, українські сільськогосподарські підприємства продовжують працювати і знаходять шляхи для вирішення своїх виробничих проблем.* Текст: <https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/2208>

10. **Заїка І. В. Публічно-управлінські функції органів місцевого самоврядування у здійсненні державного контролю за використанням земель** [Електронний ресурс] / І. В. Заїка // Юрид. наук. електрон. журн. – 2023. – № 8. – С. 281-283. *Розглянуто ключову роль, яку виконують органи місцевого самоврядування (ОМС) в процесі забезпечення належного використання та охорони земельних ресурсів на місцевому рівні. Висвітлено функції ОМС в частині їх публічно-управлінських повноважень в галузі*

земельних ресурсів. Розкрито механізми, які дозволяють ОМС в Україні здійснювати державний контроль за використанням земель на рівні очолюваних ними територіальних громад. Текст:

http://www.lsej.org.ua/8_2023/65.pdf

11. Землевпорядкування в Україні: розвиток на засадах новітньої інституціонально-поведінкової теорії / А. М. Третяк [та ін.] ; за заг. ред. Третяка А. М. – Біла Церква : Білоцерківдрук, 2023. – 222 с. : іл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A825517** Досліджено землевпорядкову складову соціально-поведінкових наук, зокрема, місце і роль землевпорядкування у розвитку життєдіяльності українського суспільства та економічної науки. Розкрито основні поняття та сутнісні ознаки системи землевпорядкування, простежено еволюцію сутності теорії землевпорядкування. Розглянуто сутність землевпорядкування в соціально-економічному та екологічному просторах.

12. Катишев К. Україна зменшила експорт зерна на третину [Електронний ресурс] / К. Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2023. – 13 жовт. — Електрон. дані. За даними Міністерства аграрної політики України, з початку 2023/2024 маркетингового року – з 1 липня до 13 жовтня – Україна експортувала 7,545 млн тонн зернових і зернобобових культур, що на третину менше відповідного періоду у минулому році. Зазначено, що з початку поточного місяця статистика ще гірша: за 12 днів жовтня 2023 р. Україна відправила на експорт 792 тис. тонн зернових та зернобобових, а за перші 14 днів жовтня торік – 1,842 млн тонн. Текст:

<https://ua.korrespondent.net/business/economics/4631325-ukraina-zmenshyla-eksport-zerna-na-tretynu>

13. Ковач Б. Л. Обмеження права використання земель Канади : політико-правовий дискурс [Електронний ресурс] / Б. Л. Ковач // Юрид. наук. електрон. журн. – 2023. – № 8. – С. 251-253. Зазначено, що політика Канади у сфері землекористування базується на використанні земель у відповідності до найкращих економічних та екологічних інтересів

суспільства та пріоритетності розвитку сільськогосподарської галузі, незавданні шкоди корисним властивостям земель, їх продуктивності. Вказано, що законодавство Канади надає муніципалітетам право на власний розсуд встановлювати умови для будь-якої забудови, включаючи підзаконні акти, які встановлюють тимчасові обмеження на нові дозволи на будівництво. Текст : http://www.lsej.org.ua/8_2023/57.pdf

14. **Козлов І. Прорив у вирішенні проблеми експорту українського зерна: про що домовилися Київ, Варшава та Вільнюс** [Електронний ресурс] / Ігор Козлов // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2023. – 4 жовт. — Електрон. дані. *За словами міністра сільського господарства Польщі Роберта Телуса, вдалося досягти прориву щодо вирішення проблеми експорту українського зерна. Він повідомив, що під час онлайн-зустрічі з колегами з України та Литви було досягнуто тристоронньої домовленості щодо перенесення фітосанітарного, санітарного та ветеринарного контролю з українсько-польського кордону в литовський порт Клайпеда. Уже з 04.10.2023 експортні товари з України, які відправлятимуться морем через литовські порти, більше не перевірятимуться на українсько-польському кордоні. За словами міністра сільського господарства України Миколи Сольського перенесення контролю в Клайпеду було запропоновано Україною. Наголошено, що новий механізм контролю прискорить транзит української продукції через Польщу на ринки Африки та Близького Сходу.* Текст: <https://fakty.ua/426931-proryv-v-reshenii-problemy-eksporta-ukrainskogo-zerna-o-chem-dogovorilis-kiev-varshava-i-vilnyus>

15. **Коссак В. Реквізиція як підстава припинення права власності в умовах воєнного стану** [Електронний ресурс] / В. Коссак, У. Андрусів // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право. – 2023. – Т. 1, № 76. – С. 169-175. *Акцентовано, що, незважаючи на принцип непорушності права власності, на законодавчому рівні закріплена можливість примусового платного відчуження права власності. Об'єктом реквізиції може бути як індивідуально визначене майно, так і майно, наділене родовими ознаками.*

Наголошено, що, незважаючи на відсутність прямої вказівки у Земельному кодексі України, реквізиція є однією з підстав примусового припинення права власності на земельні ділянки. Зроблено висновок, що здійснення реквізиції є підставою припинення не лише права власності, а й речових прав на чуже майно. Розкрито особливості повернення майна, яке було примусово відчужено поза волею власника. Констатовано, що спір про оскарження актів про примусове відчуження є приватноправовим, оскільки має місце посягання на речове право особи.

Текст: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/281432/275749>

16. Новаковська І. Принципи та підходи до формування сталого землекористування міських територій : зарубіжний досвід [Електронний ресурс] / І. Новаковська, О. Береза, І. Коляда // Актуал. питання у сучас. науці. – 2023. – № 10. – С. 65-76. *Розглянуто різні концепції та методології, які використовуються в інших країнах для забезпечення ефективного використання міської землі з урахуванням сталого розвитку та екологічних аспектів. Висвітлено ключові аспекти таких підходів, включаючи принципи зонування, планування міст, управління міською землею.* Текст : <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/6761/6796>

17. Новаковська І. Столичне землекористування: проблеми та шляхи їх вирішення згідно з концепцією сталого розвитку [Електронний ресурс] / І. Новаковська, О. Береза // Наук. інновації та перед. технології. Серія : Упр. та адміністрування. Економіка. Право. Педагогіка, Психологія. – 2023. – № 11. – С. 404-413. *Акцентовано увагу на проблеми землекористування у м. Київ, наведено пропозиції щодо їх вирішення на основі принципів сталого розвитку. Вказано на необхідність обговорення важливості збалансованого використання земельних ресурсів у міському середовищі.*

Текст :

<http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/6285/6318>

18. Обушна Н. Державне регулювання аграрного сектору в Україні: об'єктивна необхідність та специфіка здійснення в умовах

воєнного стану [Електронний ресурс] / Н. Обушна, Д. Петринський // Наук. перспективи. – 2023. – № 8. – С. 216-228. *Встановлено, що державне регулювання аграрного сектора в умовах воєнного стану в Україні має свої особливості, пов'язані з необхідністю забезпечення національної безпеки та відповідальності за забезпечення населення продовольством. Розглянуто заходи державного регулювання аграрного сектора, які були використані для зниження негативного впливу воєнного стану на стан аграрного сектора ще в 2022 р.* Текст :

<http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/6048/6082>

19. **Потіп М.М. Протидія забрудненню та засміченню земельних ресурсів : правові аспекти** [Електронний ресурс] / М. М. Потіп // Юрид. наук. електрон. журн. – 2023. – № 7. – С. 151-157. *Розглянуто питання правового регулювання захисту, відновлення земель від засмічення та забруднення земельних ресурсів відходами війни. Запропоновано в Законі України «Про управління відходами» передбачити механізм і процедури проведення розмінування та кумулятивну оцінку рівня пошкоджених земель, яка передбачає визначення категорій придатності до використання земельної ділянки. Обґрунтовано необхідність у найкоротший час почати роботу над розробкою національної концепції управління відходами війни для очищення від засмічення та забруднення земельних ресурсів. Запропоновано досвід Німеччини взяти за основу побудови національної української моделі відновлення земельних ресурсів після бойових дій.* Текст :

http://www.lsej.org.ua/7_2023/33.pdf

20. **Скрипник Л. Стратегічний план відновлення порушених земель внаслідок бойових дій** [Електронний ресурс] / Л. Скрипник, В. Яницька // Наук. інновації та перед. технології. Серія : Упр. та адміністрування. Економіка. Право. Педагогіка, Психологія. – 2023. – № 11. – С.423-433. *Метою статті є проведення аналізу й оцінювання екологічного стану земель, порушених внаслідок бойових дій, моніторингу таких земель на законодавчому рівні, а також визначення стратегії, основних заходів і*

шляхів їх відновлення. Проаналізовано досвід політики відновлення земель у країнах, які постраждали в результаті військової агресії. Текст : <http://perspectives.pp.ua/index.php/ nauka/article/view/6287/6320>

21. **Станіславський В.П. Агропродовольча політика в системі права України** [Електронний ресурс] / В. П. Станіславський // Юрид. наук. електрон. журн. – 2023. – № 7. – С.222-225. *Визначено основні проблеми і загрози агропродовольчій системі держави у світлі запровадження воєнного стану. Наголошено, що одним із найважливіших завдань державної агропродовольчої політики сучасності виступає забезпечення безперебійного функціонування механізму доступу населення до продовольства та збереження існуючих домовленостей з іншими державами щодо експорту сільськогосподарської продукції. Окреслено принципи агропродовольчої політики України в умовах сталого розвитку.* Текст : http://www.lsej.org.ua/7_2023/50.pdf

22. **Старжинський В. Запобігання рейдерським діям, спрямованим на незаконне заволодіння земельними активами агровиробників** [Електронний ресурс] / В. Старжинський // Наука і техніка сьогодні. – 2023. – № 10. – С.72-80. *Розглянуто чинне законодавство, що регулює захист майнових активів суб'єктів господарювання, в тому числі виробників сільськогосподарської продукції, запропоновано подальше вдосконалення захисту майнових активів аграріїв та запобігання рейдерським діям. Увагу приділено використанню можливостей інформаційних та цифрових технологій для запобігання рейдерським діям, спрямованим на незаконне заволодіння земельними активами виробників сільськогосподарської продукції. Проаналізовано актуальні проблеми антирейдерського законодавства та наведено пропозиції щодо вирішення вказаних проблем.* Текст : <http://perspectives.pp.ua/index.php/nts/article/view/5996>

23. **Хаджирадєва В. Україна експортує більше агропродукції ніж минулого року** [Електронний ресурс] / Вікторія Хаджирадєва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2023. – 16 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться*

про те, що за 9 місяців поточного року Україна вивезла на 32 % більше збіжжя, ніж за аналогічний період минулого року. За словами голови Комітету аграрної політики Олександра Гайду, така динаміка склалася через те, що у 2023 р. більша частина продовольства експортувалася завдяки роботі “зернового коридору”, також свій вплив мало і нарощування обсягів експорту альтернативними шляхами, особливо річковими портами Дунаю, що збільшили свою пропускну здатність удвічі. Зазначено, що Україна намагається розблокувати Чорне море аби наші кораблі могли вільно перевозити збіжжя до інших країн, постійно шукає інші можливості розширення експорту. Наголошено, що нещодавно Україні прийшла на допомогу Румунія, де заявили про намір вдвічі збільшити транзитний коридор для експорту українського зерна – з 2 до 4 млн тонн. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4631901-ukraina-eksportuie-bilshe-ahroproduksii-nizh-mynuloho-roku>

24. Хаджирадєва В. Україна створює власний торговий коридор в Чорному морі, і він працює [Електронний ресурс] / Вікторія Хаджирадєва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2023. – 5 жовт. — Електрон. дані. Йдеться про те, що Україна експортує збіжжя попри вихід Росії із “зернової угоди”; це стало можливим завдяки нейтралізації Чорноморського флоту РФ. Крім того, Україна шукає і знаходить інші можливості для розширення експорту зерна. Зауважено, що коридор для його транзиту до балтійських портів зменшив тиск на українському кордоні і збільшив його постачання до Африки та інших країн. Греція також пропонує свої порти як ще один шлях експорту українського зерна. Наголошено, що страховий брокер «Miller», технологічна компанія «Clearwater Dynamics» та уряд України спільними зусиллями намагаються продовжити відновити страхове покриття для зерновозів у Чорному морі. Водночас РФ намагається перешкодити відновленню українського експорту за допомогою атак на портову інфраструктуру, також вона знищує зерносховища на півдні України. Текст:

<https://ua.korrespondent.net/articles/4629074-ukraina-stvoruiie-vlasnyi-torhovyi-korydor-v-chornomu-mori-i-vin-pratsuiie>

25. Хаджирадєва В. Чи може завадити сільське господарство нашій євроінтеграції [Електронний ресурс] / Вікторія Хаджирадєва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2023. – 11 жовт. — Електрон. дані. Зазначено, що в Україні висловлюють побоювання стосовно того, що перешкодою на шляху її швидкого вступу до Європейського Союзу (ЄС) може бути українське сільське господарство, яке стане конкурентом для багатьох країн після того, як Україна приєднається до ЄС. За словами міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби, дискусії щодо сільського господарства будуть найскладнішими під час переговорів про вступ України до ЄС. Згідно з розрахунками єврочиновників, Україна після набуття повноцінного членства у ЄС протягом семи років отримає близько 186 млрд євро, в тому числі 96,5 млрд євро у межах Єдиної сільськогосподарської політики ЄС (CAP), і ця сума буде найбільшою у порівнянні з усіма кандидатами на членство в ЄС. Наголошено, що саме Україна стане найбільшим одержувачем субсидій, адже має найбільше сільськогосподарських площ - 41,1 млн га. За словами заступника міністра економіки України Тараса Качки, Київ “поставив на паузу” свої позови проти Польщі, Угорщини і Словаччини у Світовій організації торгівлі (СОТ) через заборону ними імпорту українського зерна, намагаючись знайти компромісне рішення. На думку партнера торгово-аналітичної компанії «Barva Invest» Богдана Костецького, в Україні немає іншого шляху, ніж пробивати свій незалежний експорт, як це було до повномасштабного вторгнення, але цей шлях може бути досить складним, він може зупинятися та перериватися. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4630618-chy-mozhe-zavadyty-silске-hospodarstvo-nashii-yevrointehratsii>

26. Харченко Т. О. Державне регулювання сталого розвитку аграрного сектора економіки України: теоретико-методологічні підходи / Тетяна Олександрівна Харченко ; Навч.-наук. ін-т "Ін-т держ. упр." Харків.

нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – Суми : Мрія, 2023. – 359 с. : іл., табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A827049** Узагальнено міжнародний досвід формування політики державного регулювання сталого розвитку аграрного сектора та обґрунтовано структурний концепт оцінки міжнародної позиції України у світовому контексті державної фінансово-економічної підтримки агросектора. Сформовано концепцію сталого розвитку аграрного сектора та сільських територій, котра відповідає європейським політикам забезпечення стійкості продовольчих систем та стратегії повоєнного відновлення України.

27. Шарапова С. В. Сучасні правові проблеми охорони, збереження та відновлення земель [Електронний ресурс] / С. В. Шарапова // Право та сусп-во. – 2023. – № 4. – С. 195-199. Розглянуто актуальні питання правової охорони земель, їх збереження та відновлення в сучасних умовах. Виділено основні складові правової охорони земель: екологічна, економічна та інформаційна. Встановлено, що однією з основних цілей охорони земель є забезпечення поліпшення та відновлення земель, що зазнали деградації або порушення, в тому числі внаслідок військових дій. Текст : http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2023/4_2023/28.pdf

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко

24 жовтня 2023 р.